

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง อุบัติเหตุที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

โดยที่มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนในเรื่องใดๆ อันเกี่ยวกับอุบัติเหตุของอากาศยานในราชอาณาจักร เพื่อให้การดำเนินการเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่อากาศยานตามหมวด ๗ สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และมาตรฐานและข้อพึงปฏิบัติ (Standards and Recommended Practices) ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ๑๓ แห่งอนุสัญญา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงออกประกาศกำหนดขอบเขตอุบัติเหตุที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ไว้ดังนี้

ข้อ ๑. อุบัติเหตุที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ หมายความว่า เหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ซึ่งรวมถึง อุบัติเหตุและอุบัติการณ์รุนแรงตามภาคผนวก ๑๓ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

ข้อ ๒. อุบัติเหตุตามภาคผนวก ๑๓ หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการของอากาศยาน โดยสำหรับอากาศยานที่มีคนอยู่บนอากาศยาน เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นในระหว่างเวลาที่มีบุคคลใดๆ ขึ้นไปบนอากาศยานโดยมีเจตนาที่จะทำการบิน จนถึงเวลาที่บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดได้ลงจากอากาศยานหรือสำหรับอากาศยานที่ไม่มีคนอยู่บนอากาศยาน เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นในระหว่างที่อากาศยานพร้อมที่จะเคลื่อนที่โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำการบิน จนถึงเวลาที่อากาศยานนั้นหยุดเคลื่อนที่เมื่อสิ้นสุดการบินและระบบขับเคลื่อนหลักหยุดทำงาน ซึ่ง

(๑) มีบุคคลได้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บสาหัส อันเป็นผลมาจาก

(ก) การอยู่ในอากาศยานนั้น หรือ

(ข) การสัมผัสโดยตรงกับส่วนใดๆ ของอากาศยานนั้น รวมไปถึงส่วนต่างๆ ที่ได้หลุดออกจากอากาศยานนั้น หรือ

(ค) การสัมผัสโดยตรงกับไอพ่น

ยกเว้น เมื่อการบาดเจ็บต่างๆ นั้น เกิดขึ้นจากเหตุตามธรรมชาติ เป็นการได้รับบาดเจ็บโดยตนเองหรือโดยบุคคลอื่นๆ หรือเมื่อการบาดเจ็บนั้นเกิดขึ้นกับผู้ที่แอบโดยสารอากาศยานซึ่งหลบซ่อนอยู่นอกบริเวณที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับผู้โดยสารและลูกเรือตามปกติ หรือ

(๒) อากาศยานได้รับความเสียหายหรือโครงสร้างอากาศยานล้มเหลว ซึ่ง

(ก) มีผลกระทบต่อความแข็งแรงของโครงสร้าง สมรรถนะหรือคุณลักษณะทางการบินของอากาศยาน และ

(ข) โดยปกติ จำเป็นต้องได้รับการซ่อมใหญ่หรือการเปลี่ยนชิ้นส่วนที่ได้รับผลกระทบ

ยกเว้น กรณีเครื่องยนต์ขัดข้องหรือได้รับความเสียหาย โดยความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเฉพาะกับเครื่องยนต์เดียว (รวมถึง ฝาครอบเครื่องยนต์ หรืออุปกรณ์ต่างๆ ของเครื่องยนต์) ใบพัด ปลายปีก เสวอากาศ อุปกรณ์ที่ยื่นออกมาจากอากาศยานเพื่อใช้วัดค่าต่างๆ ครีบ ยาง ห้ามล้อ ล้อ ฝาครอบเพื่อลดแรงต้านอากาศ พื้นผิวภายนอกของอากาศยาน ประตูฐานล้อ กระจกหน้าต่างด้านหน้าห้องนักบิน ผิวอากาศยาน (เช่น รอยเว้าหรือรูขนาดเล็ก) หรือ ความเสียหายเล็กน้อยที่เกิดขึ้นกับใบพัดหลักของเฮลิคอปเตอร์ ใบพัดหางของเฮลิคอปเตอร์ ฐานล้อ และความเสียหายเล็กน้อยที่เกิดขึ้นจากลูกเห็บ หรือนกชนอากาศยาน (รวมถึง รูต่างๆ บริเวณฝาครอบที่ส่วนหัวของอากาศยาน)

(๓) อากาศยานสูญหายหรือไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างแท้จริง

ข้อ ๓ อุบัติการณ์รุนแรงตามภาคผนวก ๑๓ หมายความว่า เหตุการณ์นอกเหนือจากอุบัติเหตุตามภาคผนวก ๑๓ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการของอากาศยาน ที่มีผลกระทบหรืออาจมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของการปฏิบัติการดังกล่าว โดยเหตุการณ์นั้นมีกรณีแวดล้อมที่บ่งชี้ว่า มีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดอุบัติเหตุตามภาคผนวก ๑๓ ขึ้น ทั้งนี้ สำหรับอากาศยานที่มีคนอยู่บนอากาศยาน เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นในระหว่างเวลาที่มีบุคคลใดๆ ขึ้นไปบนอากาศยานโดยมีเจตนาที่จะทำการบิน จนถึงเวลาที่บุคคลเหล่านั้นทั้งหมดได้ลงจากอากาศยาน หรือสำหรับอากาศยานที่ไม่มีคนอยู่บนอากาศยาน เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นในระหว่างที่อากาศยานพร้อมที่จะเคลื่อนที่โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำการบิน จนถึงเวลาที่อากาศยานหยุดเคลื่อนที่เมื่อสิ้นสุดการบินและระบบขับเคลื่อนหลักหยุดทำงาน เช่น

(๑) การใกล้ชนกันซึ่งนักบินจำเป็นต้องบังคับอากาศยานหรือกระทำการใดๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการชนกันหรือสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

(๒) การชนกันซึ่งไม่จัดว่าเป็นอุบัติเหตุตามภาคผนวก ๑๓

(๓) การควบคุมอากาศยานในภูมิประเทศซึ่งควรระวังหลีกเลี่ยง

(๔) การยกเลิกการวิ่งขึ้นบนทางวิ่งที่ถูกปิดหรือถูกใช้งาน บนทางขับ (ยกเว้นการปฏิบัติการบินของเฮลิคอปเตอร์ที่ได้รับอนุญาต) หรือทางวิ่งที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้

(๕) การวิ่งขึ้นจากทางวิ่งที่ถูกปิดหรือถูกใช้งาน บนทางขับ (ยกเว้นการปฏิบัติการบินของเฮลิคอปเตอร์ที่ได้รับอนุญาต) หรือทางวิ่งที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้

(๖) การลงจอดหรือพยายามลงจอดบนทางวิ่งที่ถูกปิดหรือถูกใช้งานอยู่ หรือบนทางขับ (ยกเว้นการปฏิบัติการบินของเฮลิคอปเตอร์ที่ได้รับอนุญาต) หรือทางวิ่งที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้

(๗) ความล้มเหลวทั้งหมดที่จะบรรลุสมรรถนะที่คาดหวัง ระหว่างการวิ่งขึ้นหรือการบินได้ในช่วงเริ่มต้น

(๘) การเกิดไฟไหม้หรือควันในห้องนักบิน ห้องผู้โดยสาร ห้องบรรทุกสัมภาระ หรือไฟไหม้เครื่องยนต์ แม้ว่าไฟนั้นจะถูกระงับแล้วด้วยการใช้สารดับเพลิง

(๙) เหตุการณ์ซึ่งลูกเรือมีความจำเป็นต้องใช้ออกซิเจนฉุกเฉิน

(๑๐) โครงสร้างอากาศยานล้มเหลว หรือเครื่องยนต์แยกออกเป็นชิ้นส่วน รวมถึงเครื่องยนต์ไอพ่นล้มเหลวแบบ Uncontained Turbine Engine Failure ซึ่งไม่ถูกจัดว่าเป็นอุบัติเหตุตามภาคผนวก ๑๓

(๑๑) การทำงานผิดพลาดหลายอย่างของระบบต่างๆ ของอากาศยาน อย่างน้อย ๑ ระบบ ซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้งานของอากาศยาน

(๑๒) ลูกเรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในขณะทำการบิน

(๑๓) สถานการณ์เกี่ยวกับระดับปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงหรือการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งทำให้นักบินต้องประกาศภาวะฉุกเฉินของนักบิน เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอหรือหมด หรือกรณีไม่สามารถใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ได้ (Usable Fuel) ทั้งหมดที่ได้เติมอากาศยานไว้

(๑๔) การรुक้าทางวิ่งซึ่งมีความรุนแรงระดับ A ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ เลขที่ ๙๘๗๐ ว่าด้วยคู่มือการป้องกันการรुक้าทางวิ่ง (ICAO Doc 9870: The Manual on the Prevention of Runway Incursions)

(๑๕) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะวิ่งขึ้นหรือลงจอด เช่น การลงจอดก่อนถึงทางวิ่ง การวิ่งเลยปลายทางวิ่ง หรือการวิ่งออกนอกทางวิ่งด้านข้าง

(๑๖) ความล้มเหลวต่างๆ ของระบบ ปรากฏการณ์เกี่ยวกับสภาวะอากาศ การปฏิบัตินอกเหนือจากการปฏิบัติที่ได้รับอนุมัติ หรือเหตุการณ์อื่นๆ ซึ่งทำให้หรืออาจทำให้เกิดความยากลำบากในการควบคุมอากาศยาน

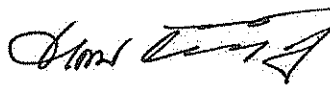
(๑๗) ความล้มเหลวของระบบอย่างน้อย ๑ ระบบ ในระบบสำรองซึ่งจำเป็นต้องมีสำหรับการนำร่องและการเดินอากาศ

(๑๘) การปล่อยน้ำหนักรั่วที่แขวนมากับอากาศยานหรือน้ำหนักอื่นๆ ที่บรรทุกไว้ภายนอกอากาศยานด้วยความไม่ตั้งใจ หรือด้วยความตั้งใจในกรณีฉุกเฉิน

ทั้งนี้ การพิจารณาเหตุการณ์ของอากาศยานที่เกิดขึ้นว่าเป็น อุบัติเหตุที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑. หรือไม่นั้น ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม